

ROLE OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN SUSTAINABLE COMMUNITY TOURIST ATTRACTION DEVELOPMENT IN NA NOD SUB-DISTRICT, MUEANG DISTRICT, PHATTHALUNG PROVINCE

Jiraphat NOOROD^{1*} and Woratha MONGKHONSUEBSAKUL²

1 Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University; Thailand; mikel199888@gmail.com
(Corresponding Author)

2 Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Thailand

ARTICLE HISTORY

Received: 29 September 2023

Revised: 11 October 2023

Published: 27 October 2023

ABSTRACT

This study aims to study the role of local administrative organization in developing and promoting sustainable community tourist attractions in Na Nod Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province. This is qualitative research that collected data from documents and conducted in-depth interviews with 5 key informants, including local administrators, community leaders, and other stakeholders. The findings revealed that the local administrative organization in Na Nod Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province plays various roles in developing and promoting tourism in the area, including: 1) Sustainable tourism management; 2) Enhancing economic benefits to the community; 3) Planning and resource management; 4) Promoting local culture and traditions; 5) Generating income for the community; 6) Supporting local entrepreneurs; and 7) Collaborating with various sectors. Moreover, the Na Nod Sub-district municipality also promotes community tourism by: 1) Creating a suitable environment; 2) Promoting marketing; 3) Supporting training and development; 4) Being receptive to feedback and suggestions for development from stakeholders; and 5) Supporting sustainable development. Recommendations from the study include: 1) Tourism should be developed as a community tourism network; 2) Tourism promotional programs should be implemented; and 3) Opportunities should be expanded for locals to play a more significant role in community tourist attraction development.

Keywords: Impact of IUU Fishing Measures, Commercial Fishing Operators

CITATION INFORMATION: Noorod, J. & Mongkhonsuebsakul, W. (2023). Role of Local Administrative Organization in Sustainable Community Tourist Attraction Development in Na Nod Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(10), 16

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

จิระพัทธ์ หนูรอด^{1*} และ วรธา มงคลสืบสกุล²

1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ; mikel199888@gmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 1 ราย ประกอบไปด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2) การเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน 3) การวางแผนและการจัดการทรัพยากร 4) การส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 5) การสร้างรายได้ให้กับชุมชน 6) การสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่น และ 7) การสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ นอกจากนี้เทศบาลตำบลนาโหนด ยังมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน โดย 1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 2) การส่งเสริมการตลาด 3) การสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและพัฒนา 4) การเปิดรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึง 5) การสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ 1) ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชน 2) ควรมีโปรแกรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และ 3) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, การท่องเที่ยวชุมชน, แหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทลุง, บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลการอ้างอิง: จิระพัทธ์ หนูรอด และ วรธา มงคลสืบสกุล. (2566). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1(10), 16

บทนำ

การท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องประกอบไปด้วยประเภทของการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป การท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ อาจมีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องราวในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่ กิจกรรมการท่องเที่ยวอาจเป็นการผสมผสานระหว่างชมสถานที่ประวัติศาสตร์ ชมการแสดงทางวัฒนธรรม และการจับจ่ายซื้อของที่ระลึกในตลาดหรือแหล่งหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจที่สร้างอาชีพต่างๆ ให้กับคนในท้องถิ่น รวมถึงการนำรายได้เข้าประเทศ อีกทั้งยังทำให้เกิดการติดต่อระหว่างคนในประเทศหรือในท้องถิ่นต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน (เศกวรรค์ ยงวนิชย์, 2555)

ประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอยู่จำนวนมาก กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศและในภาคใต้เป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีชื่อเสียงของเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก จังหวัดพัทลุงเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของภาคใต้ ได้ชื่อว่าเป็นเมืองขุนเขาอกทะลุ ซึ่งเป็นจุดเด่นประจำจังหวัด อีกทั้งจังหวัดพัทลุงยังถือเป็นเมืองต้นกำเนิดศิลปะการแสดงของไทยที่ขึ้นชื่ออย่างมโนราห์และหนังตะลุงซึ่งตกทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของภาคใต้ นอกจากนี้แล้วพัทลุงยังมีแหล่งธรรมชาติที่สำคัญระดับประเทศอย่างทะเลน้อย ซึ่งอยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย พื้นที่ชุ่มน้ำและทะเลสาบน้ำจืด ที่เป็นแหล่งอาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวชม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2566) ปัจจุบันจังหวัดพัทลุงได้มีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่เหมาะสำหรับการพักผ่อนในวันหยุด หรือแวะเยี่ยมชมในระหว่างเดินทาง ตั้งอยู่ที่ ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โดยสถานที่ดังกล่าวคือ “สวนเดอลอง” เป็นสถานที่ท่องเที่ยวล่าสุดของจังหวัดพัทลุง ที่ได้รับความนิยมจากชาวพัทลุงและนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดรับประทานอาหาร เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นจุดบริการของฝาก พร้อมทั้งเป็นแหล่งถ่ายรูปที่สวยงาม โดยสวนเดอลองมีสโลแกน คือ “จิบกาแฟ แลเครื่องบิน เช็กอินนาขั้นบันได คล่องใจสะพานรัก รู้จักเกษตรแปรรูป” (คชศิลป์ แมเนจเม้นท์, 2566) สวนเดอลอง จึงถือได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรหลักของการท่องเที่ยวและได้มีการจัดบริการไว้รองรับสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

เมื่อการท่องเที่ยวได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ต้องคำนึงถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและคำนึงถึงมิติต่างๆ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ สนับสนุนเศรษฐกิจ และรักษาความสมดุล โดยมีการควบคุมทรัพยากรเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานสำคัญต่างๆ ที่ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม อันได้แก่ 1) หน่วยงานท้องถิ่น มีบทบาทในการจัดการและสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน โดยการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น และจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 2) หน่วยงานการศึกษาและวิจัย มีบทบาทในการศึกษาและวิจัยเพื่อทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว และพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวให้ตอบสนองความต้องการ 3) หน่วยงานภาคประชาชน องค์กรเอกชน ได้แก่ สมาคมโรงแรมและรีสอร์ท สมาคมผู้ให้บริการท่องเที่ยว และกลุ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น มีบทบาทในการให้บริการและสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว 4) หน่วยงานรัฐ มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ข้อกำหนด และกฎหมายที่ส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการและสนับสนุนโครงการท่องเที่ยวที่สร้างประโยชน์สำหรับสังคมและเศรษฐกิจ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากมีผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพัทลุง หรือที่รู้จักกันในนาม สวนเดอลอง ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงเลือกสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการศึกษาสามารถนำไป

เป็นต้นแบบของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี โดยสามารถบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นให้สามารถพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันได้

การทบทวนวรรณกรรม

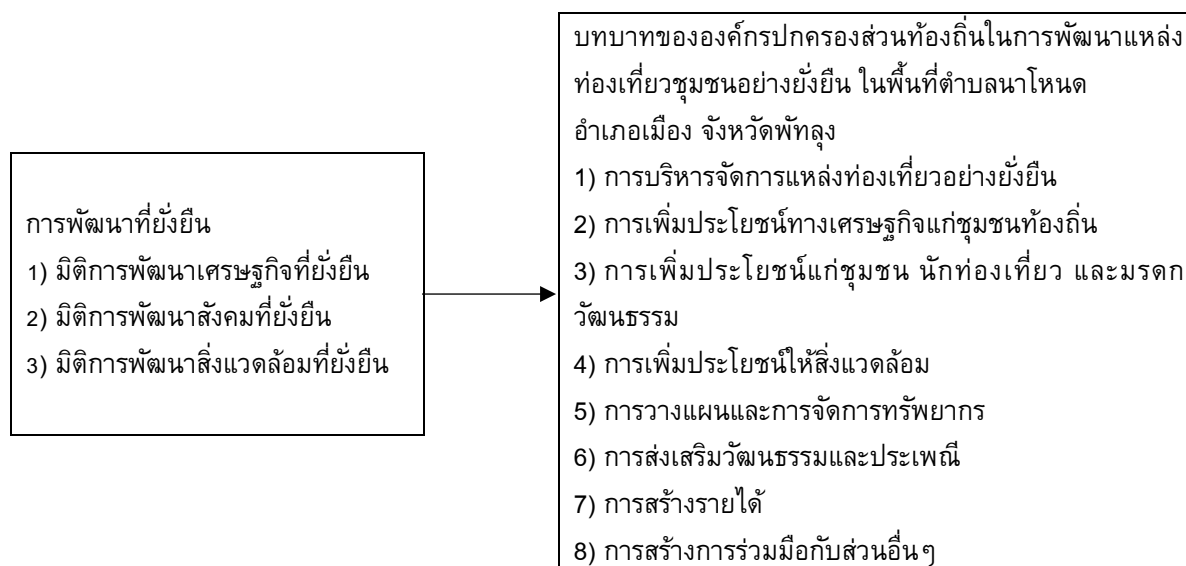
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีหลักการเบื้องต้นตามที่องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) ได้กำหนดไว้ดังนี้ (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2560)

1) การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถของธรรมชาติ หรือ ขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) 2) การท่องเที่ยวที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและความต้องการของชุมชน 3) กระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรมให้กับคนในท้องถิ่น 4) ส่งเสริมประสบการณ์ที่มีคุณค่ากับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน 4) เข้าใจและเรียนรู้สภาพเฉพาะของพื้นที่ ทรัพยากร วัฒนธรรม/วิถีชีวิต 5) ส่งเสริมการออกแบบที่เป็นกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและใช้วัสดุในท้องถิ่น 6) ผลานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแผนพัฒนาทั้งระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ 7) พัฒนาข้อมูลสำหรับการตัดสินใจและติดตามตรวจสอบ

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ควรมีในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) บทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยว 2) บทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 3) บทบาทการให้บริการแหล่งท่องเที่ยว 4) บทบาทการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และ 5) บทบาทการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวของชุมชน ส่งเสริม กระตุ้นประชาชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และผู้เกี่ยวข้องตระหนักและมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การสร้างงานและการสร้างรายได้ให้กับชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาศักยภาพประชาชนในท้องถิ่นผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว การสร้างและพัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต (พระมหาจันทน์ สิริวิธโน, บัณฑิต มณีแสง และ ภณชิตา น้อยเจริญ, 2563) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนนั้น หากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมแล้วอาจทำให้ชุมชนไม่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเท่าที่ควร ยิ่งไปกว่านั้น ยังอาจทำให้ชุมชนได้รับความเสียหายจากการท่องเที่ยวได้อีกด้วย การที่หลายฝ่ายพยายามที่จะให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นย่อมทราบถึงภาวะการณ์ต่างๆ ปัญหาที่สำคัญ คือ มีความรักและผูกพันกับสิ่งต่างๆ ในพื้นที่อยู่เป็นทุนเดิมจึงเป็นโอกาสอันดีที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในชุมชนจะได้มาแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน (สุเทพ สิงห์มาพะ, 2560) องค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ม.ป.ป.) ได้แก่ 1) มิติการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เป็นรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม 2) มิติการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสมรรถนะและเกิดสังคมที่มีคุณภาพ 3) มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้

การท่องเที่ยวชุมชน เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม โดยการกำหนดทิศทางด้วยชุมชนเอง ชุมชนมีสิทธิในการจัดการในด้านต่างๆ อาทิ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายในชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน มีกฎกติกาในการจัดการหรือมีกลไกในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การสืบสานประเพณีในเทศกาลสำคัญต่างๆ เป็นต้น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2540)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ รวมถึงสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ท่องเที่ยว 3 คน รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 5 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยการลงพื้นที่ตามการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและจากการสัมภาษณ์ นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาและวิเคราะห์ตามกรอบการวิจัย จากนั้นทำการรวบรวมและเรียงลำดับโดยมีการตัดข้อมูลบางส่วนที่ไม่ตรงตามเนื้อหาออกและทำการพิจารณาวิเคราะห์ความถูกต้องให้มีความรอบคอบเนื้อหามากที่สุด

ผลการวิจัย

เทศบาลตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง มีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.2566-2570) ในเรื่องของการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และด้านเศรษฐกิจชุมชนและการเกษตร (เทศบาลตำบลนาโหนด, 2566) ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Management) ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลนาโหนดมีการพัฒนากลุ่มชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวใหม่ หรือกลุ่มท่องเที่ยวเดิมในกลุ่มจังหวัด ส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ รวมถึงการมีเป้าหมายที่จะพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง 2) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งสื่อรูปแบบเดิม หรือสื่อ online ต่างๆ รวมกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบข่าวสาร และ 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การใช้ Brand Ambassador การใช้ Youtuber เป็นต้น

การเพิ่มประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น (Increasing Economic Benefits) เทศบาลตำบลนาโหนดได้ผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับภาคเศรษฐกิจอื่น เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

(การแพทย์การแพทย์แผนไทย) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

การเพิ่มประโยชน์แก่ชุมชน นักท่องเที่ยว และมรดกวัฒนธรรม (Adding Benefits to the Community Tourist and Cultural Heritage) ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลนาโหนดได้ส่งเสริมในการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ตำบลนาโหนดเพื่ออำนวยความสะดวกทางการใช้เทคโนโลยีสมัยปัจจุบันให้กับนักท่องเที่ยว 2) เทศบาลตำบลนาโหนดได้พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การเพิ่มประโยชน์ให้สิ่งแวดล้อม (Adding Benefits to the Environment) เทศบาลตำบลนาโหนดมีการจัดโครงการวิจัยสถานประกอบการหรือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพื่อจัดกิจกรรม หรือปรับกิจกรรมต่างๆ ในสถานประกอบการให้เกิดกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงสนับสนุนสถานประกอบการในการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการลดการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผ่านกลไก ต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

การวางแผนและการจัดการทรัพยากร (Planning and Managing Resources) เทศบาลตำบลนาโหนดได้สนับสนุนให้สถานประกอบการจัด โครงการอนุรักษ์ป่า และการเพิ่มพื้นที่ป่า เพื่อเป็นโครงการ CSR ของสถานประกอบการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลต่อสภาพแวดล้อม รักษาอัตราการผลิตให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี (Promoting Culture and Traditions) ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลนาโหนดได้ส่งเสริมด้านพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด เช่น การรำนโนราห์ และหนังตะลุง 2) เทศบาลตำบลนาโหนดมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของชุมชนให้มีความหลากหลายและต่อเนื่อง 3) เทศบาลตำบลนาโหนดมีกิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมของ ท้องถิ่นให้แก่คนในชุมชน เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้แก่คนรุ่นหลัง และนักท่องเที่ยวที่เดินทาง เข้ามาศึกษาในการท่องเที่ยวชุมชนได้อย่างมีระบบและเพื่อการพัฒนาให้มีคุณค่าหรือผู้นำชมของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

การสร้างรายได้ (Monetization) เทศบาลตำบลนาโหนดได้มีการส่งเสริมเชื่อมโยงและขยายช่องทางการค้า และผู้ประกอบการ การสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมชุมชน จัดอบรมองค์ความรู้ด้านการบริหาร จัดการ การบริการ การเงิน/บัญชี การตลาด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการประกอบการให้แก่วิสาหกิจชุมชนสนับสนุนการดำเนินกิจการของ วิสาหกิจ ชุมชน ในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น การลด/ ยกเว้นภาษี การสนับสนุนกิจกรรมอื่น ภายใต้ขอบเขตหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ อปท. ในพื้นที่

การสร้างการร่วมมือกับส่วนอื่น ๆ (Cooperation) เทศบาลตำบลนาโหนดได้ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง อาทิ โรงแรม ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์ ชุมชน OTOP ผลิตภัณฑ์/บริการชุมชน รวมถึงอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น โรงแรม ร้านอาหาร บริการขนส่ง สินค้าชุมชน และ OTOP มีเพียงพอ และมีมาตรฐานเพียงพอต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่พัฒนามาตรฐานการให้บริการ มาตรฐาน ด้านสุขภาพ และมาตรฐานด้านความปลอดภัย และถ่ายทอดให้แก่อุตสาหกรรม เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลนาโหนดเป็นตัวกลางที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยการส่งเสริมด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยว การโปรโมทและการตลาด สินค้า ผลิตภัณฑ์ และการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เทศบาลตำบลนาโหนดได้สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวชุมชน เช่น การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยว การรักษาความสะอาด การสร้างสถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ดีและจดจำได้
- 2) การส่งเสริมการตลาดและการโปรโมท เทศบาลตำบลนาโหนดมีกิจกรรมทางการตลาด เช่น การจัดกิจกรรมเทศกาลงานแสดงสินค้า หรือการสร้างแคมเปญโฆษณา เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
- 3) การสนับสนุนการฝึกอบรมและการพัฒนา เทศบาลตำบลนาโหนดสนับสนุนให้คนในพื้นที่มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจัดอบรมให้กับผู้ประกอบการท่องเที่ยว
- 4) การรับฟังและการปรับปรุง เทศบาลตำบลนาโหนดจะเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยว และใช้ข้อมูลนี้ในการปรับปรุงการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม
- 5) การสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน เทศบาลตำบลนาโหนดให้การสนับสนุนโครงการท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4,5)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

เทศบาลตำบลนาโหนด อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีบทบาทสำคัญหลายประการ และรวมถึงบทบาทในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนสร้างรายได้ให้กับแหล่งพื้นที่ และช่วยเพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจสำหรับประชาชนในพื้นที่ รวมถึงสามารถสร้างงานและเพิ่มรายได้สำหรับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ร้านค้า โรงแรม และร้านอาหาร ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และปรับปรุงสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี บทบาทดังกล่าวเป็นไปดังที่ เกิดชาย ช่วยบำรุง (2552) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของ อบต.ควรมีในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) บทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยว 2) บทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 3) บทบาทการให้บริการแหล่งท่องเที่ยว 4) บทบาทการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และ 5) บทบาทการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาจันทน์ สิริวัฒน, บัณฑิต และ ภักดี น้อยเจริญ (2563) ที่กล่าวถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน และสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนในลักษณะของการสร้างงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้การศึกษายังสอดคล้องกับ ณฐวัฒน์ อินทบำรุง และ ชมกฤษ หุ้หนาค (2564) กล่าวว่า การพัฒนาประเทศไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก จะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศตั้งแต่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 (ปี 2504) เรื่อยมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 13 (ปี 2566-2570) ซึ่งจากการที่ประเทศได้รับการ พัฒนาไปตามแผนในการพัฒนาประเทศนั้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนา และส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวจากการท่องเที่ยว และทำให้รายได้ที่มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของประเทศอีกทางหนึ่ง และบทบาทของเทศบาลตำบลนาโหนด ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนยังสอดคล้องกับ หทัยรัตน์ สวัสดิ์ (2563) กล่าวว่า การท่องเที่ยวนอกจากจะมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแล้วยังมีประโยชน์ทางด้านสังคมซึ่งจะช่วยให้ ประชาชนได้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยในลำดับต้นก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ไปยังภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจในภาพรวม อย่างไรก็ตาม การมุ่งเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวกระแสหลักเพื่อให้อัตราการเติบโตของรายได้รวมทางการท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่องได้ส่งผลกระทบต่องานวิถีชีวิต วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว

โดยตรง ดังนั้น การคำนึงถึงขีดความสามารถของธรรมชาติในการรองรับนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และความต้องการของชุมชน การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม การส่งเสริมประสบการณ์ที่มีคุณค่ากับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2560) และบทบาทของเทศบาลตำบลนาโหนดในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยังมีความสอดคล้องกับ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ม.ป.ป.) ในมิติ 1) การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายรายได้อย่างเป็นธรรมให้กับคนในชุมชน เทศบาลตำบลนาโหนดได้ส่งเสริมเชื่อมโยงและขยายช่องทางการค้า และผู้ประกอบการ การสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมชุมชน 2) การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ที่มีการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสมรรถนะเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในอนาคต เทศบาลตำบลนาโหนดได้ดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว ชุมชน ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์ ชุมชน OTOP ผลิตภัณฑ์/บริการชุมชน เป็นต้น 3) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้ โดยที่เทศบาลตำบลนาโหนด ได้สนับสนุนให้สถานประกอบการจัด โครงการอนุรักษ์ป่า และการเพิ่มพื้นที่ป่า และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลต่อสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงชุมชนให้เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อสร้าง Economic Sharing โดยพิจารณาถึงรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ และมีอัตลักษณ์ เพื่อจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง และสร้างการบูรณาการ ให้เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) ควรมีการส่งเสริมโปรแกรมการท่องเที่ยว โดยจัดรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ลักษณะ 2 วัน 1 คืน และ 3 วัน 2 คืน โดยพิจารณาที่พัก การคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมให้บริการกับนักท่องเที่ยว
- 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญแก่ประชาชนในท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพยายามเชื่อมโยงประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนะปัญหา การวางแผน การดำเนินการ และการติดตาม และประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). *การท่องเที่ยวพัทลุง*. สืบค้นจาก <https://thai.tourismthailand.org/Destinations/Provinces/พัทลุง/349>.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2540). *โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ แผนปฏิบัติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ*. กองอนุรักษ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (ม.ป.ป.). *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สืบค้นจาก <https://www.mots.go.th/download/Research/ProjectToPromoteSustainableTourism.pdf>.
- คชศิลป์ แมเนจเมนท์. (2566). *สวนเดอลอง*. สืบค้นจาก <https://www.delonggarden.com/>.
- ณฐวัฒน์ อินทบำรุง และ ชมกฤษ หุ่่นาค. (2564). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะสมุย*. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 9(2), 82-96.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). *บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- เทศบาลตำบลนาโหนด. (2566). *แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 แก้วไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ.2566*. งานวิชาการและแผน สำนักงานเทศบาลตำบลนาโหนด.

พระมหาจันทน์ สิริวัฒน, บัณฑิต มณีแสง และ ภักดิ์ทิลา น้อยเจริญ. (2563). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 11(1), 1-12.

หทัยรัตน์ สวัสดิ์. (2563). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบ้านท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน*, 2(1), 64-73.

เศกสรรค์ ยงวณิชย์. (2555). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน แนวคิดหลักการและการจัดการ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2560). *SDG Vocab | 41 – Sustainable Tourism – การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สืบค้นจาก <https://www.sdgmove.com/2021/07/31/sdg-vocab-41-sustainable-tourism/>.

สุเทพ สิงห์มาพะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 5(2), 110-124.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2023 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).